

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

Guidelines for Developing Ethical Leadership of Administrators according to
the Perception of Teachers in School Under Secondary Educational Service
Area Office Khon Kaen

มนตรี ศรีแก้วทุม

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Montree Srikaewthum

Northeastern University

Email: montree201415@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู และ 2) นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 354 คน สุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.67-1 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.97 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) ด้านความซื่อสัตย์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารสถานศึกษาตามหลักนิติธรรมด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างเต็มความสามารถ และควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดทุกครั้ง ก่อนนำไปปฏิบัติจริงและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง 2) ด้านความยุติธรรม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหาร

* ได้รับบทความ: 23 มีนาคม 2568; แก้ไขบทความ: 21 มิถุนายน 2568; ตอรับตีพิมพ์: 25 ธันวาคม 2568

สถานศึกษาอย่างเป็นระบบด้วยความเป็นกลางและเป็นกัลยาณมิตร ควรสร้างเครือข่ายการทำงานที่โปร่งใส ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชาและควรปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการที่ถูกต้อง 3) ด้านการเคารพความเสมอภาค คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมความเท่าเทียม และ 4) ด้านการใส่ใจผู้อื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการให้กำลังใจ สร้างความมั่นใจ และดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา โดยเฉพาะในช่วงที่ผู้ใต้บังคับบัญชาประสบปัญหาหรือเจ็บป่วย เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา; ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม; การรับรู้

Abstract

The objectives of this research were to 1) study ethical leadership of school administrators according to the perception of teachers and 2) to recommend guidelines for developing ethical leadership of school administrators according to the perception of teachers under Khon kaen Secondary Education Service Area. This research was a descriptive research. The sample group consisted of 354 teachers under Khon kaen Secondary Education Service Area using stratified random sampling method. The research instruments were a 5-level rating scale questionnaire with content validity of 0.67-1 and questionnaire reliability of 0.97, and a semi-structured interview. The statistics used to analyze data comprised frequency, percentage, mean, standard deviation, median, and interquartile range.

The study results were found that:

1. The ethical leadership of school administrators according to the perception of teachers, in overall, was found to be at the highest level.

2. The guidelines for developing ethical leadership of school administrators according to the perception of teachers consisted of 4 components: 1) In aspect of honesty, school administrators should administer schools according to the rule of law with full commitment and determination and there should be a meeting to clarify the details every time before implementing it and not distorting the facts. 2) In aspect of justice, school administrators should administer the schools systematically with neutrality and be kalyanamitta, there should be a transparent work network creation,

not taking an advantage of subordinates, and there the duties according to the correct process should be performed. 3) In aspect of respect for equality, school administrators should create a network for exchanging knowledge among school administrators to share experiences and good practices in promoting equality. 4) In aspect of caring for others, school administrators should focus on giving encouragement, building confidence, and taking care of subordinates, especially when subordinates were facing problems or were sick, in order to build morale and encouragement in working.

Keywords: Guidelines for the Development; Ethical Leadership; Perception

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและความรับผิดชอบหลักในการดูแลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ การจัดการสถานศึกษา การบริหาร การเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม การทำงานร่วมกับชุมชนและเครือข่าย ตลอดจนพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ รวมถึงการปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีวินัย คุณธรรม และ จริยธรรม พร้อมเป็นแบบอย่างที่ดี ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรับผิดชอบ ในการบริหารสถานศึกษา และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา, 2564) ผู้บริหารมีความสำคัญสูงสุดในองค์กร จึงจำเป็นต้องมีคุณสมบัติที่เหนือ กว่าบุคคลในตำแหน่งอื่น โดยเฉพาะด้านจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา การเข้าใจความหมาย ทฤษฎี และหลักการทางคุณธรรมจริยธรรมจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติอย่าง ถูกต้องและมีความมั่นใจ (พระอภิการบุญช่วย โชติวิโส, 2563 : 133) ดังนั้น ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมที่มากกว่าทักษะการบริหารจัดการ แต่สะท้อนถึงความเป็นคนดีและความมุ่งมั่นในการสร้าง สังคมที่ดีขึ้น ผู้นำเชิงจริยธรรมจะช่วยให้สถานศึกษาเติบโตอย่างมั่นคง และผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพออกสู่ สังคมได้อย่างยั่งยืน

ผู้นำเชิงจริยธรรมคือผู้ที่สนับสนุนให้ผู้อื่นปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ผ่านการกระทำส่วนบุคคลและ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น รวมถึงการส่งเสริมความประพฤติของผู้ตามผ่านการสื่อสาร การแลกเปลี่ยน การเสริมแรง และการตัดสินใจ (Brown, Trevino & Harrison, 2005) คุณสมบัติของผู้นำเชิงจริยธรรม รวมถึงความซื่อสัตย์ การดูแล และการตัดสินใจอย่างยุติธรรม (Brown & Trevino, 2006) ภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมจึงมีความสำคัญในการช่วยให้ผู้นำตัดสินใจและดำเนินการโดยคำนึงถึงคุณค่าทางจริยธรรม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ทำสิ่งที่ถูกต้องและมีความซื่อสัตย์ เป็นแบบอย่างที่ดีในองค์กร ซึ่งจะ สร้างความเชื่อมั่นและเคารพในความบริหารงาน (กัญญาภัค ไช้เพชร และ จุฬาพรพรรณภรณ์ ธนะแพทย์, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำวิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580 และกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) มาใช้ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษา สู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยกำหนดเป้าประสงค์ที่ 4 ให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พร้อมพัฒนาศักยภาพตามสมรรถนะวิชาชีพและศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2567)

จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน ผู้บริหารที่เป็นแบบอย่างที่ดีจะช่วยสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างสังคมการเรียนรู้ที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีจริยธรรมและคุณธรรม ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารจึงต้องมีจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพและจิตวิญญาณความเป็นครู เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมตามการรับรู้ของครู ซึ่งจะช่วยกำหนดนโยบายการพัฒนาและสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูผู้สอน รวมถึงการพัฒนาระบบจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและตั้งใจพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จและสร้างสรรค์สังคมที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดยมีการดำเนินงานดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษานี้เน้นที่ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของนักวิจัยหลายคน โดยมี 4 คุณลักษณะหลัก ได้แก่ ความซื่อสัตย์, ความยุติธรรม, การเคารพความเสมอภาค, และการใส่ใจผู้อื่น การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีการเก็บข้อมูล

เชิงปริมาณ โดยประชากรในการวิจัยคือครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3,051 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ 354 คน ซึ่งเลือกจากตารางเทียบกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและแบบง่ายเพื่อการเก็บข้อมูลที่แม่นยำ

1.1 เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ เช่น เพศ อายุ และประสบการณ์ และ 2) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม การเคารพความเสมอภาค การใส่ใจผู้อื่น ส่วนการให้คะแนนใช้ Likert Scale 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุดถึงน้อยที่สุด

1.2 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ศึกษาความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเพื่อสร้างหัวข้อในแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ รวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างข้อคำถามแบ่งเป็น 4 ด้าน ตรวจสอบและปรับปรุงแบบสอบถามร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพเชิงประจักษ์และปรับปรุงตามผลที่ได้ ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง (0.96) และสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้ ขอความอนุเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาและแจกแบบสอบถาม Google Form ด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้ ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามก่อนการวิเคราะห์ ลงรหัสและกรอกข้อมูลในโปรแกรมสถิติ ใช้โปรแกรม SPSS เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามตาม Likert Scale

1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน และสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) และประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ระยะที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น การนำเสนอแนวทางการพัฒนาฯ มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเลือกสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยอิงจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการวิเคราะห์ผลการศึกษาในระยะที่ 1 เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางนี้ โดยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 3 ตรวจสอบร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 4 สรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลในการสัมภาษณ์ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา รวม 7 คน จากสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อสำรวจการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

4. ขั้นตอนสร้างเครื่องมือ คัดเลือกหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ เช่น การตัดสินใจที่ยึดถือจริยธรรม กำหนดคำถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของคะแนนต่ำ ใช้คำตอบเสนอแนวทางพัฒนา เช่น การฝึกอบรมการตัดสินใจเชิงจริยธรรม สร้างแผนติดตามผลเพื่อประเมินประสิทธิภาพ ดำเนินการสร้างเครื่องมือสัมภาษณ์และเสนอให้ตรวจสอบความถูกต้องกับอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้ ขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเองเพื่อนัดหมายสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลตามนัดหมาย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์วิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

7. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในภาพรวม โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับ
1. ด้านความซื่อสัตย์ (Honesty)	4.57	0.34	มากที่สุด	3
2. ด้านความยุติธรรม (Impartiality)	4.56	0.37	มากที่สุด	4
3. ด้านการเคารพความเสมอภาค (Respect for Equality)	4.59	0.38	มากที่สุด	1
4. ด้านการใส่ใจผู้อื่น (Service Mind)	4.58	0.38	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.58	0.31	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ การเคารพความเสมอภาค ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.38) รองลงมาคือ ด้านการใส่ใจผู้อื่น ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.38) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.34) และส่วนด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านความยุติธรรม ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.37) ตามลำดับ

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ การเคารพความเสมอภาค รองลงมาคือ ด้านการใส่ใจผู้อื่น ด้านความซื่อสัตย์ และส่วนด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านความยุติธรรม ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านความซื่อสัตย์ (Honesty) คือ

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารสถานศึกษาตามหลักนิติธรรมด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างเต็มความสามารถ และควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดทุกครั้งก่อนนำไปปฏิบัติจริงและไม่ปิดเป็นข้อเท็จจริง

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ผลการประเมินการบริหารสถานศึกษาอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้ พร้อมให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา และควรประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม ติดตามและสรุปผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาอย่างโปร่งใส โดยยึดมั่นในข้อเท็จจริง ปราศจากอคติและความเอนเอียงในการดำเนินงาน

4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในเรื่อง การรักษากฎ ระเบียบ ใช้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา ในการรักษาผลประโยชน์อันสูงสุดของสถานศึกษา

5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยยึดมั่นในความซื่อสัตย์ โปร่งใส และรักษาคำพูดควบคู่กับการจัดอบรมจริยธรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นธรรม โปร่งใส รัตกุม และดำเนินงานอย่างรวดเร็วตามหลักนิติธรรม

2.2 ด้านความยุติธรรม (Impartiality) คือ

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบด้วยความเป็นกลางและเป็นกัลยาณมิตร ควรสร้างเครือข่ายการทำงานที่โปร่งใส ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชา และควรปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการที่ถูกต้อง

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ควรมอบหมายงานโดยใช้ระเบียบแบบแผนที่ถูกต้อง ให้เป็นทิศทางในแนวเดียวกัน โดยยึดค่านิยมและการมีมาตรฐานด้านคุณธรรมร่วมกัน และควรส่งเสริมความสามัคคีในการปฏิบัติงาน

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาความรู้และความเข้าใจด้านความยุติธรรมโดยการเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดด้านความยุติธรรม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นธรรม

4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารสถานศึกษาตามแผนอย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์ วางตัวเป็นกลางในการบริหาร ยึดหลักการกระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วม พร้อมส่งเสริมบรรยากาศแห่งคุณธรรมในสถานศึกษา

5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการสร้างเครือข่าย เช่น สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น แบบให้กับชุมชน ควรบริหารจัดการบุคลากรให้เหมาะสม และควรยึดหลักจริยธรรมในการปฏิบัติงาน

6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบ และสรุปผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการเคารพความเสมอภาค (Respect for Equality) คือ

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของทีมอย่างกัลยาณมิตร ควรบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้หลักจริยธรรมตามหลักกัลยาณมิตร พรหมวิหาร 4 ในการบริหารบุคคลในสถานศึกษาให้ประพฤติตนให้เหมาะสมตามหลักการเป็นผู้นำที่ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคล

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมความเท่าเทียม

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทำงานร่วมกัน รับฟังความคิดเห็น เคารพความเป็นส่วนตัว บริหารงานอย่างเท่าเทียม ไม่ใช้อำนาจในทางที่ไม่เหมาะสม และให้กำลังใจบุคลากรทุกคน

4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นกัลยาณมิตร เอาใจใส่ดูแลอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เคารพความเป็นส่วนตัว และให้เกียรติซึ่งกันและกัน

5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และยึดมั่นในหลักการบริหารจัดการ โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน แสดงความคิดเห็น และตัดสินใจด้วยตนเอง พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่

2.4 ด้านการใส่ใจผู้อื่น (Service Mind) คือ

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน แสดงออกถึงความห่วงใยใส่ใจกับการทำงาน วางตัวเป็นกลาง ใช้หลักความยุติธรรม ปฏิบัติงานของตนเอง และควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกัน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำแนะนำแบบตรงไปตรงมาอย่างกัลยาณมิตร ปกป้อง และแก้ไขปัญหาดังกล่าว รอบด้านให้ครูและนักเรียนด้วยเหตุผล ด้วยความถูกต้อง และให้คำปรึกษาข้อแนะนำ อยู่เสมอ

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมในการปฏิบัติงานของทุกคน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองในเรื่องของความเอาใจใส่ผู้อื่น

4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการให้กำลังใจ สร้างความมั่นใจ และดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา โดยเฉพาะในช่วงที่ผู้ใต้บังคับบัญชาประสบปัญหาหรือเจ็บป่วย เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน โดยให้เกียรติและสุภาพ ให้ความเท่าเทียมกันมีน้ำใจเห็นอกเห็นใจ ตระหนักถึงความสำคัญในการเอาใจใส่ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกัน และกัน และควรแสดงออกถึงความห่วงใย

6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เช่น อิทธิบาท 4 พรหมวิหาร 4 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในด้านการใส่ใจผู้อื่น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจเป็น ผลมาจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ยึดหลักความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม การเคารพความ เสมอภาค และการใส่ใจผู้อื่น อาทิ ผู้บริหารดำเนินงานด้วยหลักนิติธรรมโดยเน้นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ผ่านการประชุมชี้แจงรายละเอียดก่อนดำเนินงาน มีการเผยแพร่ผลการประเมิน และการให้ข้อมูลที่ ถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม พร้อมติดตามและสรุปผลอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษากฎระเบียบ ใช้อำนาจหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสถานศึกษา และบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ควบคู่กับการส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรมผ่านโครงการอบรมพัฒนาบุคลากร รวมทั้งมีการบริหารที่ยึดหลักจริยธรรมช่วยให้ สถานศึกษามีมาตรฐานที่ดี โปร่งใส และได้รับความไว้วางใจจากบุคลากรและสังคม สอดคล้องกับงานวิจัย ของกมลชนก ราชสง และตรีญุมินทร์ ตรีตรีศวร (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะ ผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของชุติดา ศิริมาตยาพันธุ์ และศรุตพิงศ์ ภูวพัชรวรานนท์ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ การเคารพความเสมอภาค และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออก ถึงการมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการเคารพความเสมอภาคอย่างชัดเจน ได้สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม มีการเคารพความเสมอภาคซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อีกทั้งผู้บริหารได้มุ่งเน้น

การให้โอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพอย่างเป็นธรรม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้าง เคารพความแตกต่าง และสนับสนุนความยุติธรรมในทุกมิติของการบริหาร จะเห็นได้ว่าผู้บริหารยึดหลัก การเคารพความเสมอภาค ได้ส่งผลต่อการส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษา บุคลากรและนักเรียนได้ รับโอกาสที่เท่าเทียม รวมถึงผู้บริหารมีการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของกมล ชนก ราชสง และตรีฎมินทร์ ตรีตรีศวร (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า พบว่า ด้านความเคารพนับถือ ด้านความเป็นพลเมืองดี ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม ด้านความรับผิดชอบและด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า ด้านความยุติธรรม เป็นด้านที่มีการปฏิบัติ ต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และผลจากการตรวจสอบร่างแนวทางทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ โดยมีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านความยุติธรรม คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบด้วย ความเป็นกลางและเป็นกัลยาณมิตร ควรสร้างเครือข่ายการทำงานที่โปร่งใส ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้ใต้บังคับ บัญชา และควรปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการที่ถูกต้อง 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดบทบาทหน้าที่ อย่างชัดเจนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ควรมอบหมายงานโดยใช้ระเบียบแบบแผนที่ถูกต้อง ให้เป็น ทิศทางในแนวเดียวกัน โดยยึดค่านิยมและการมีมาตรฐานด้านคุณธรรมร่วมกัน และควรส่งเสริมความ สามัคคีในการปฏิบัติงาน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาความรู้และความเข้าใจด้านความยุติธรรม โดยการเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดด้านความยุติธรรม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นธรรม 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารสถานศึกษาตามแผนอย่าง ยึดหยุ่นตามสถานการณ์ วางตัวเป็นกลางในการบริหาร ยึดหลักการกระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วม พร้อมส่งเสริมบรรยากาศแห่งคุณธรรมในสถานศึกษา 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการสร้างเครือข่าย เช่น สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้นแบบให้กับชุมชน ควรบริหารจัดการบุคลากรให้เหมาะสม และ ควรยึดหลักจริยธรรมในการปฏิบัติงาน 6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบ และสรุปผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชนาถ จันทร์บัว , พงษ์ศักดิ์ ลาบรรเทา และสตีพร เซาว์นชัย (2567) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความยุติธรรม และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความยุติธรรม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวางตัวเป็นกลางและตั้งมั่นอยู่ในหลักของการมองรอบด้าน ใส่ใจ บุคลากรอย่างเท่าเทียมไม่เอนเอียงหรือให้ความสนิทสนมกับใครคนใดคนหนึ่ง ตั้งมั่นอยู่ในหลักของ

การมองรอบด้าน ใส่ใจบุคลากรอย่างเท่าเทียม สร้างช่องทางการเสนอความคิดเห็นที่หลากหลายเปิดใจรับฟังข้อมูล เคารพในสิทธิของคนส่วนน้อย และไม่ฝืนมติของคนส่วนใหญ่ สอบถามความคิดเห็นของบุคลากรที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นยึดถือเหตุผลเป็นแนวทางปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย ลวดคำ และ วีรภัทร ภัทรกุล (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาด้วยตนเอง ควรวางตัวเป็นกลางและตั้งมั่นอยู่ในหลักของการมองรอบด้านใส่ใจบุคลากรอย่างเท่าเทียม ไม่เอนเอียงหรือให้ความสนิทสนมกับใครคนใดคนหนึ่งรวมถึงแสดงออกถึงการเลือกฝ่ายอย่างโจ่งแจ้งไปใน การพัฒนาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุพรรณบุรี ควรประกาศนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการบริหารบุคคลโดยมองที่ผลสัมฤทธิ์ของงานและคำนึงถึงเป้าหมายหลักของสถานศึกษาเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ การเคารพความเสมอภาค ดังนั้นผู้บริหารควรดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทั่วถึง เพื่อส่งเสริมความเป็นธรรมในการบริหารงาน สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี และให้โอกาสแก่บุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม

1.2 จากผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุดคือ ด้านความยุติธรรม ดังนั้นผู้บริหารควรเป็นต้นแบบในการบริหารสถานศึกษาด้านความยุติธรรม จะช่วยให้สถานศึกษามีบรรยากาศที่ดี บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน

1.3 จากผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุดคือ ด้านความยุติธรรม ดังนั้นแนวทางการพัฒนาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบด้วยความเป็นกลางและเป็นกัลยาณมิตร ควรสร้างเครือข่ายการทำงานที่โปร่งใส ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชา และควรปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการที่ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

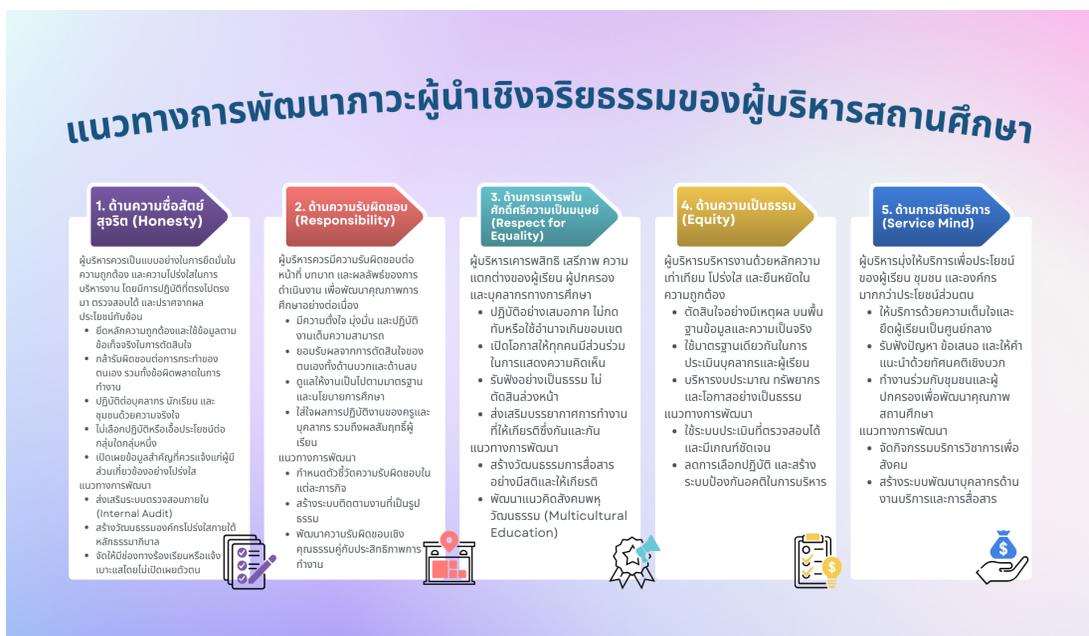
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู ด้านการเคารพความเสมอภาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาขอนแก่น

2.3 ควรศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและองค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู ด้านการเคารพความเสมอภาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และนำองค์ประกอบที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูด้านการเคารพความเสมอภาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ราชสง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13. (วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท). มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.
- กัญญาภัค ไช้เพชร และ จุฬาพรรณภรณ์ ธนะแพทย์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 51-64.
- นุชนาถ จันทร์บัว, พงษ์ศักดิ์ ลาบรรเทา และ สติรพร เซาว์ชัย. (2567). แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. *วารสารนวัตกรรมกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา*, 2(3), 14-26.
- พระอธิการบุญช่วย โชติวิโส. (2563). คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารการศึกษา. ขอนแก่น. เอมี ก้อปปี เซนเตอร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. (2567). แผนปฏิบัติประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567. เอกสารหมายเลข 1/2567, กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, www.kksec.go.th/2566/group-boss_sch.php.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). มาตรฐานตำแหน่งและ มาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, หนังสือเรียนที่ ศธ 0206.4/ ว3. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2567, https://otepc.go.th/th/content_page/14-circular-letter.html
- เอกชัย ลวดคำ และ วีรภัทร ภัทรกุล. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. *วารสารปรัชญาปริทรรศน์*, 28(1), 13-24.
- Brown, M. E., & Trevino, L. K. (2006, December). Ethical Leadership : A Review and Future Directions. *The Leadership Quarterly*, 17(6), 596-616.
- Brown, M. E., Trevino, L. K., & Harrison, D. (2005). Ethical Leadership: A Social Learning Perspective for Construct Development and Testing. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 97, 117-134.